SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:883

av Peter Ollén (M)

Självfinansierande brottsbekämpning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och avväga hur den brottsbekämpning som är mer än självfinansierande för staten får sina öronmärkta resurser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Immaterialrättsbrott är förödande för de företag som drabbas. Man har haft hela kostnaden för att utveckla en produkt och investera i varumärket. Sedan tar någon annan och gör en kopia. Dagligen drabbas starka svenska varumärken som Dux, Fjällräven, Daniel Wellington och Blå Station.

Immaterialrättsbrott är också förödande för staten. En femtedel av försäljningspriset är moms, så när en produkt skapas och säljs illegalt, så går staten miste om tjugo procent av varans värde.

Så även om inte staten tycker sig ha resurser för immaterialrättsbrott, så borde man avsätta resurser helt enkelt för att det ger större intäkter än de kostnader som krävs i form av åklagare, tull och polis.

En halv miljon tittar illegalt

Bara det faktum att en halv miljon svenska hushåll tittar illegalt på matcher och filmer, beräknas kosta svensk filmindustri och idrott över en miljard kronor om året, samtidigt som staten går miste om en kvarts miljard bara i moms. Dessutom betalas pengarna för illegal strömning till internationella brottssyndikat som säljer de stulna sändningarna för ett lägre pris.

När rättsstaten ska fördela sina resurser är det helt naturligt att prioritera gängkriminalitet och barnpornografi. Brott som företag och idrott drabbas av är sådant som de uppmanas hantera på egen hand med bättre larm och bevakning.

Här finns dock ett feltänk från statens sida. För resurser som sätts för att bekämpa ekonomisk brottslighet är en ren vinstaffär för staten. Inom Skatteverket ser man detta och avsätter resurser som ser till att skattemedel kommer in. Men Skatteverket ska inte balansera sina resurser i förhållande till våld i nära relationer, narkotika och utpressning av äldre. Felet är att med nuvarande system så tvingas de rättsvårdande myndigheterna välja.

Varje gång tullen hittar och förstör kopierade svenska varumärken är det en vinst för staten, samtidigt som de legala varumärkesägarna motiveras att investera ännu mer i sina produkter och varumärken.

Resultatet av alltför litet engagemang i brotten mot företag är att de ger upp eller flyttar sin verksamhet till länder med bättre skydd av immateriella rättigheter. I Italien är böterna på tiotusentals kronor och i Frankrike kan få fängelse för att ha köpt en illegal kopia eller tittat på stulna sändningar. I Sverige är det inte ens brottsligt att köpa.

Vi behöver hitta en modell

Vi behöver hitta en modell för att räkna ut vad som är en maximalt lönsam affär för staten när det gäller att bekämpa illegal IP-TV och produktion av kopior. Vi behöver räkna ut att om exempelvis 20 miljarder kronor illegala produkter skulle kunna förhindras med mer resurser, så skulle upp till en femtedel av detta, alltså fyra miljarder kronor, komma in som moms till staten. Att företagen får resterande 80 procent, att kriminella får svårt att försörja sig och att landet blir trevligare att leva i får betraktas som ren bonus.

När man har hittat en optimal modell så bör sedan de resurserna skyddas, helt enkelt för att de betalar sig själva. I dagsläget är det i stället så att de poliser och åklagare som arbetar med immaterialrättsbrott snabbt flyttas över till grov brottslighet när det behövs.

Mitt förslag är att regeringen utreder vad som är ett optimalt utnyttjande av resurser för immaterialrättsbrott och sedan sätter in nödvändiga åtgärder, alldeles oberoende av hur övrig brottslighet hanteras.

Peter Ollén (M)